

värdera. *Man b-r vår förlust till 50 man. Jag b-r min lösegendom till 2000 R:dr. Han b-r 3000 R:dr i årlig inkomst. Han har b-t sig till godo (krediterat sig för) 50 R:dr för transporten. Förlusten, b-d emot vinsten, är öfvervägande. — Syn. Kalkulera, Skatta, Uppskatta, Värdera, Anslå, Räkna. — 5) Antaga såsom i räkning, i affärsförhållande gällande. *Han får b. sin lön från 1 Maj. Pensionsbeloppet är att b. från början af nästa år. — 4) (fig.) Noga öfvertänka allt hvad, som står i sammanhang med något arbete, företaget, o. s. v. Sammansättningen af denna maskin är väl b-d. Ett väl b-dt företag. B. planen för ett fälttåg. B. följderna af en händelse. — Syn. Kalkulera, Uttänka, Öfvertänka. — 5) (fig.) Antaga såsom troligt, sannolikt. *Jag b-de att få arbetet färdigt till jul, men deri bedrog jag mig. Fienden b-de, att vi skulle passera vadet; men vi satte oss öfver på färjor. — Syn. Förmoda, Tro, Taga för gifvet, Vänta (att). — 6) (fig.) Fästa uppmärksamhet vid, taga i betraktande, betänka. *Fienden anföll oss i öppen front, utan att b. våra kanoner. Detta hade man icke b-t. — Syn. Se Besinna.****

BERÄKNANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man beräknar. — 2) Se *Beräkning*, 2.

BERÄKNARE, m. 5. (mindre brukl.) En, som beräknar (i bem. 1 o. 4).

BERÄKNELIG, a. 2. Som kan beräknas (utom i bem. 4, 5 o. 6). Brukas helst för öfverräkning af antal, belopp.

BERÄKNELIGHET, f. 3. (föga brukl.) Egenskapen att vara beräknelig.

BERÄKNING, f. 2. 1) Handlingen, då man beräknar. *B. af olika myntsarters värden i förhållande till hvarandra. Han har gjort sin b. ganska riktigt. Efter den b-en, skulle företaget medföra förlust. Det kommer icke i b. Gjord, företagen utan all b. Ingå i b-en, tagas med i b., beräknas tillsammans med det öfriga. Taga i b., beräkna, taga i öfvervägande. Man måste härvid taga allt i b. — Syn. Kalkulera, Öfverslag, Uppskattning, Värdering. — 2) Resultatet af beräkning (såsom handling): öfverslag, plan, syfte, afsigt, förmodan, hopp. *Din b. af kostnaderna är icke att rätta sig efter. Jag känner ganska väl hans b. härmad, men jag skall väl veta akta mig. Han mätte visst tänka på att bli rik, eftersom han har så många b-ar. Detta skedde alldeles emot min b. Det lyckades utöfver all b. — Ss. B-sgrund, -ssätt.**

BERÄNNA, v. a. 1. (gam.) Se *Belågra*.

BERÄTTA, v. a. 1. 1) Muntligen eller skriftligen framställa förloppet af något, som tilldragit sig. *B. en händelse, en historia, en nyhet. Han b-de för mig om sina äfventyr i Spanien. Aeneas b-de sina öden för Dido. Livius b-r i sin historia om Syracusas belägring. B. väl, med mycken konst. — Syn. Tälja, Förtälja, Förmåla, Beskrifva, Skildra. — 2) Omtala, gifva underrättelse om. *Han b-de för mig, att han nyss fått ärfva en stor egendom. Man b-r, att ryska kejsarn blifvit död. Man b-r från Lyon, att en svår eldsvåda hemskt staden. Det b-s, jag har hört b-s, jag hörde herr N. b., att Efter hvad som b-s, lär han icke vara väl anskrifven på hög ort. Det behöfver jag ej förtiga; jag kan gerna b. det för hela världen. — Syn. Se Omtala.**

BERÄTTANDE, n. 4. Handlingen, då man berättar.

BERÄTTARE, m. 5. -**ÄRINNA**, f. 1. En, som berättar.

BERÄTTELSE, f. 3. 1) Handlingen, då man berättar. *Hennes b. blef ofta afbruten af snyftningar. Före, efter, under b-n. — 2) Sjelfva innehållet af hvad som (muntligt eller skriftligt) berättas eller blifvit berättadt. *B-n om en händelse, en belägring, en batalj. Utgifva en b. om sina resor. Ett vittnes b. Han har afgifvit en trogen b. om hvad han sett. Historisk b. Fryxells b-r ur svenska historien. Efter hans b., förhåller sig saken så. Efter b., efter hvad man berättar, ryktesvis. — Syn. Beskrifning; Vittnesbörd, Utsaga. — 3) Skrifven eller tryckt framställning af diktade händelser, till nöje för läsare. *Heibergs B-r. En b. af Eugène Sue. — Brukas i samma mening som Novell, men icke gerna om Romaner. — 4) (adm.) Redogörelse af offentlig myndighet för verkställt uppdrag eller rörande tillståndet i någon viss gren af förvaltningen.***

BERÄTTELSEVIS, adv. Såsom, i form af berättelse; efter berättelse, ryktesvis.

BERÄTTIGA, v. a. 1. Gifva, medföra rättighet, gifva tillstånd, lof. *En hustru kan ej afsluta något kontrakt, utan att hennes man b-r henne dertill. Ålder i tjänsten b-r till befordran. Detta b-r mig att fråga, hvarföre Lagen b-r mig att göra det. — Syn. Befoga, Bemyndiga, Autorisera.*

BERÄTTIGAD, a. p. 2. Som har rättighet, tillstånd (till, att). *B. att ärfva, att välja, att väljas. Det är jag fullt b. att tro. Jag är ej ännu b. till pension. Jag anser mig b. att tala. Han är dertill mera b. än någon annan. — Syn. Befogad, Bemyndigad, Autoriserad, (i lagstil) Skicklig, Behörig.*

BERÄTTIGANDE, n. 4. 1) Handlingen, då man berättigar. — 2) Meddelad, erhållen rättighet. — Syn. Se *Rättighet*.

BERÖFVA, v. a. 1. 1) Fråntaga en något. *B. någon lifvet, dess egendom, förmågan att göra ondt. (Fig.) Frukant b-de henne målet. Denna händelse har b-t mig nöjet att få se er. — Syn. Fråntaga, Afhända, Afkapa, Afklåda, Blotta (på), Förtaga. — B. sig, förlora; äfv. förneka sig, t. ex.: *Genom sitt slöseri har han b-t sig största delen af sin förmögenhet. Han b-r sig alla njutningar, nöjen, förströelser, för att kunna bistå andra. — 2) (bibl.) Plundra.**

BERÖFVAD, a. p. 2. Som är utan, i saknad af. *B. allt, ända till det nödvändigaste. B. nöjet att se, höra er. B. sitt förstånd, förståndets bruk. — Syn. Blottad (på), I saknad af, Utan.*

BERÖFVANDE, n. 4. Handlingen, då man beröfvar.

BERÖKA, v. a. 2. Omgifva med rök (isynnerhet af rökelse); äfv. göra rökig. — Syn. Se *Röka*, v. a. — *Berökande*, n. 4. o. *Berökning*, f. 2.

BERÖM, n. 5. sing. Tal eller skrift, hvarigenom man uttrycker sitt bifall i anledning af en persons förtjenster, någon dess handling eller dess uppförande, äfven i anledning af egenskaper hos ett djur eller ett liföst föremål. *B. är det fördelaktiga vittnesbörd, vi gifve förtjensten, dugligheten. Gifva, tilldela någon b. för något. Han har fått mycket b. för sina skrifter. Det länder honom till b., att han Öfver all b., i högsta måtto berömvärd. (Ordspr.) Eget b. luktar illa, det är opassande att berömma sig sjelf. — Syn. Lof, Pris, Åra, Hedersbevisning, Loftal, Rosande, Ros, Bifall.*